

Naamvallen

(ΟΙ ΠΕΤΩΤΕΙΣ)

- N: nominatief → η ονομαστική
- G: genitief → η γενική
- A: accusatief → η αἰτιατική
- V: vocatief → η κλητική
- (D: datief → η δοτική)

Nominatief

- onderwerp
- predikaat (X is Y)

na een koppeleverkkoord

(zijn, worden, blijven, ~~zijn~~,
lijken, ~~blijken~~, ...)

→ hebben geen object, enkel
een subject

⇒ koppen het gezegde aan
het onderwerp

(= naamwoordelijk gezegd)

→ beantwoordt de vraag "wie?"
(Ποιος)

→ Kostas wordt mijn vriend.

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ.

Vocatief

→ gebruikt om iemand
aan te spreken

→ bv. ^{zelfst. naamw.} /eigennamen als ee

enkel woord: "ΚΑΙ ΤΑ!"

of "geniëssinnen" bij brieven / e-mails

→ altijd lidwoord weglaten

→ "Ε! ΦΙΛΕ!"

?

→ "ΕΙΧΕ ΤΑΣ, ΦΙΛΟΙ ΜΟΥ!"

mijn vrienden

vrouwelijk

+ onzijdig

+ alle meervouden

↓
vocatief

= nominatief

mannelijk

-ης → -η → ^{svaakweg}

-ας → -α

-ες → -ε

-ος → -ε

↓ EIGENNAAM

terzij V-ος

met klank

9 voorlaatste

lettergreep!

→ "Αγαπητή Ελένη..."

Liefste

-ο
?

↓

ΠΕΤΡΟ

±

ΘΕΕ

maar

ΘΕΕ

ΛΟΥΙΣΤΟΒΙΟ

Bij een naamwoordelijk gezegde is
er nooit een lijdend voorwerp:

→ wij / gaan / brood / kopen /
O PV LV REZ

≠ wij / worden / mee

O PV REZ

≠ Het eten / is / snel / opgewarmd

O PV BWB REZ

→ bijwoordelijke
bepaling

→ Hij heeft 3 maanden verlof.

→ ἔχει ἄδεια τριῶν μηνῶν.

→ vocatief krijgt voorrang op genitief

→ ο Πέτρος μου

⇒ Πέτρο μου!

↳ g lidwoord mee,
zelf als er μου staat

→ als klemtoon op 3^e laatste lettergreep
en gevolgd door besit. mv.

→ extra klemtoon om het
uitsprekbaar te houden

→ το δωμάτιό μου

vormen 1 geheel
→ η οικογένειά του

→ Kostas zijn vriend is leuk.
"van Kostas"

Ο φίλος του Κώστα είναι καλός.

→ Ik woon in de Hermsstraat.

Μένω στην (οδό) γ' Ερμού.

{ Αγίας Σοφίας.

N₂B

the ben 31.

$\rightarrow 53 = \text{πενήντα τρία}$
 $\Leftrightarrow \text{πενήντα τριῶν χρ.}$
 $\rightarrow 24 = \text{εἴκοσι τέσσαρα}$
 $\Leftrightarrow \text{εἴκοσι τεσσαρῶ χρ.}$

Πότες του μηνός είναι σήμερα;
μηνός

ΕΙΚΟΤΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

$\left\{ \begin{array}{l} 21 \rightarrow \text{ΕΙΚΟΣΙ ΜΕΡΑ} \\ 23 \rightarrow \text{" ΤΡΕΙΣ} \\ 24 \rightarrow \text{" ΤΕΣΤΕΡΙΣ} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{vrouwelijk} \\ \text{want} \\ \text{4 ΜΕΡΑ} \end{array}$

→ Wanneer is je verjaardag?

ΝΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΣΟΥ;

↳ ΣΤΥ... maar T4V πρῶτη
↳ replicat rangtelwoord

Endytische paren

→ soms extra elementen op monosyllabe:

(genitief) ο σκῦλος μου γανγίσει

≠ ⇒ mijn hand blijft

(datief) ο σκῦλος μου γανγίσει

⇒ de hand blijft naar mij
(in spreektaal pausen we voor μου)

{ Men leraar...

ο δάσκαλος τους...

{ Men leraar... aan hen...

ο δάσκαλος τους τους...

{ De leraar... aan hen → is duidelijk

ο δάσκαλος τους...

accent op

datief,

niet op

besittelijk

→ krijgt element
in uitspraak

→ accent want
n besittelijk

{ Men lerares...

η δασκάλα τους...

{ Men lerares... aan hen...

η δασκάλα τους τους...

{ De lerares... aan hen

η δασκάλα τους

→ anders zou het
als genitief bekeken worden

accentverschuivingen i/d genitief

ENKELVOUD

Vrouwelijk → g verschuivingen

Mannelijk

- os → als accent op 3^e laatste lettergreep
en geen eigennaam → VOLGENDE
 - ο άνθρωπος → του ανθρώπου
 - ο Αλέξανδρος → του Αλέξανδρου
 - η νταλλήλος → της νταλλήλου

Θηλυδική

- ο → als accent op 3^e laatste lettergreep
→ VOLGENDE

το τηλέφωνο → του τηλεφώνου

- ι → accent altijd op de UITGANG
 - το παιδί → του παιδιού
 - το σπίτι → του σπιτιού

- μα → accent altijd op 3^e LAATSTE LETTERGROEP
 - το γράμμα → του γράμματος
 - το μάθημα → του μαθήματος

MEERVoud

Mannelijk

- ος + -ος → > 2 lettergrepen en accent op 3^e laatste lettergreep → VOLGENDE
 - ο άνθρωπος → των ανθρώπων
 - ο πύρακας → των πύρακων
- ας → 2 lettergrepen → UITGANG
 - ο άντρας → των αντρών
- ας + -ης → altijd op UITGANG
 - ο ταμίας → των ταμιών
 - ο ναύτης → των ναυτών

Vrouwelijk

- α → altijd op de UITGANG
 - η γυναίκα → των γυναικών
- ιδα + -αδα → op DEZELFDE
 - η εφημερίδα → των εφημερίδων
 - η εβδομάδα → των εβδομάδων
- οτητα → altijd op de VOLGENDE
 - η ταυτότητα → των ταυτοτήτων
- Uitsonderingen: μητέρα / εικόνα / δακίδα
- η → altijd op de UITGANG
 - η κόρη → των κορών

Enzijdig

-ο → (f. enkelvoud) als oecant of 3^e laatste lettergreep → VOLGENDE

το αυτοκίνητο → των αυτοκινήτων

-ι → (cf. enkelvoud) altijd of de UITGANG
το σπίτι → των σπιτιών

-μα → altijd of de VOORLAATSTE LETTERGROEP
το χράμα → των χραμάτων
το μάθημα → των μαθημάτων

-ος/-ο/-ας → 3^e laatste → voorlaatste

-ι/-η/-ι/-ας/-ης → uitgang (svak.)

-ματος → 3^e laatste (enk.)

-μάτων → voorlaatste (mv.)

-ιδ/-αδ → dezelfde (mv.)

Accusatief

→ vormt het direct (lijdend)
 voorwerp v/e { transitief
 overgangelijk
 werkwoord (Πολύ; Τις)

→ beantwoordt de vraag "Wien? Wat?"

→ verplicht na een voorzetsel

- 1) bepaal naamval (NIV/G/A)
- 2) verbuig substantief
- 3) eigennaam?

→ J: lidwoord is nodig in
 juiste naamval
 (uitz.: ὁ ἔνε...)
 → N: bep. lidw.?
 (ook bij gen. μου/...) → onbep. lidw. (mag
 weggelaten worden)

→ Kostas heeft goede vrienden.

Ο Κώστας ἔχει καλοὺς φίλους.

→ Ik zie Kostas

Βλέπω τὸν Κώστα.

→ Ik zie hem.

Τὸν βλέπω.

Accusatief bij Tijds aanduidingen

- ↳ geen voorzetels, tensij met uren en data

~~στο~~ πρώι

στην Κυριακή

ΧΤΟΝ ΑΥΧΟΥΝΤΟ

στον χειμώνα

στις βέκκ

στην μέρα

στις ενιά Σεπτεμβρίου

αὐτὸς: τὴν πρώτη τοῦ μηνὸς
(μηνός)

στην άλλη εβδομάδα

ἄλλον μὲν

~~X~~ to 1976

Lijdend en meewerkend voorwerp

→ { LV beantwoordt ΠΟΙΟΝ / ΤΙ;
 { MV beantwoordt ΣΕ ΠΟΙΟΝ;

↳ ΠΟΙΟΝ ΒΛΕΠΕΙΣ;

↳ ΒΛΕΠΩ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ.

↳ ΣΕ ΠΟΥΟΝ ΓΡΆΦΕΙΣ;

↳ ΓΡΆΦΩ ΣΤΟΝ ΚΩΣΤΑ.

of ΤΟΝ ΓΡΆΦΩ → ^{Thema uit de voorstelling} Thema uit de voorstelling

→ Let op: voornaamwoorden komen voor het werkwoord.

↳ ΤΟΝ ΒΛΕΠΩ.

ΤΗΝ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ.

ΤΗΣ ΔΙΝΕΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ.

↳ genitief!

→ Als beiden tezamen gebruikt worden: **MV + LV + WW**

Vb.: (ΔΕΝ) ΤΟΥ ΤΟ ...

(ΔΕΝ) (ΘΑ) ΤΟΥ ΤΟΝ ...

ΝΑ ΜΗΝ ΤΗΣ ΤΗΝ ΔΩΤΕΙΣ.

→ Έγραψε στη φίλη της;

↳ Ναι, της έγραψε.

↳ geen SE meer!

(want genitief)